

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Obnova venkova – případová studie obce Běleč nad Orlicí

Bc. Kristýna Mervartová

© 2017 ČZU v Praze

Obnova venkova – případová studie obce Běleč nad Orlicí

Rural renewal - a case study of the village Běleč nad Orlicí

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá obcí Běleč nad Orlicí, která leží v blízkosti krajského města Hradec Králové v Královehradeckém kraji. Cílem práce je zjistit, zda jsou občané spokojeni s životem v obci, a také zanalyzovat rozvojové možnosti vybrané obce. Práce se skládá ze tří částí. První z nich je seznámení s odbornou literaturou, která vytyčuje teoretický rámec práce a zabývá se problematikou venkova a obcí, rozvojem bydlení a cestovním ruchem se zaměřením na cykloturistiku. Druhá dílčí část práce se zaměřuje na konkrétní obec a její charakteristiku, postupný historický vývoj se zaměřením na organizační, demografickou a ekonomickou strukturu. Poslední část se zaměřuje na empirický výzkum, který byl v obci proveden. Úvod empirického výzkumu tvoří výzkumný plán, v rámci něhož byla zvolena konkrétní výzkumná metoda. Pro tento výzkum byla zvolena kvantitativní metoda formou dotazníkového šetření. Následně byl realizován sběr dat od respondentů. Na základě analýzy získaných dat bylo provedeno vyhodnocení hypotéz, které byly na počátku výzkumu stanoveny. V samotném závěru práce jsou pak uvedeny konkrétní možnosti řešení zjištěných problémů či nedostatků a nastíněna cesta, kterou by se mohlo vedení obce vydat při rozhodování o dalším rozvoji obce Běleč nad Orlicí.

Klíčová slova: venkov, obec, rozvoj, bydlení, vybavenost, cykloturistika

1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je najít žádoucí optimální směr rozvoje pro venkovskou obec Běleč nad Orlicí se zaměřením na hlavní tři rozvojové aspekty, a to: rozvoj vybavenosti obce, rozvoj bydlení a rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na cykloturistiku v dané lokalitě. Dále bych chtěla zjistit, jak jsou občané v dané obci spokojeni, případně kterým směrem by chtěli rozvoj obce směřovat. Na základě získaných informací od místních obyvatel navrhnout úpravy, nebo změny v dané obci. Získané názory a postoje občanů k optimálnímu rozvoji obce, budou předány místnímu starostovi, v jehož pravomoci je budoucí směr rozvoje obce výrazně ovlivnit.

Aby mohl být hlavní cíl práce naplněn, je potřeba stanovit dílčí cíle.

Dílčí cíl 1: Seznámení s odbornou literaturou zabývající se problematikou venkova a obcí, rozvojem bydlení a cestovním ruchem se zaměřením na cykloturistiku v rámci literární rešerše. Tento cíl bude naplněn studiem odborné literatury, analýzou statistických dokumentů a informací o obci a jejím blízkém okolí.

Dílčí cíl 2: Charakteristika okolí a vybavenosti obce. Seznámení s územním plánem obce.

Dílčí cíl 3: Vyhodnocení dotazníků – zjištění jakým směrem by se měla obec rozvíjet, aby byli obyvatelé v obci spokojeni. Tento dílčí cíl bude naplněn přípravou výzkumu, realizací výzkumu a vyhodnocením dotazníkového šetření.

2 Metodika

Tato práce bude rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Teoretická část práce je založena na studiu odborné literatury vymezující a popisující základní pojmy, které se vztahují ke zkoumané problematice. Mezi tyto pojmy patří především vymezení venkova a jeho typy, vývoj, rozvoj a obnova venkova, vysvětlení pojmu obec, rozvoj regionů, možnosti financování rozvoje venkova. V dalším kroku se tato práce zabývá rozvojovými možnostmi v Královéhradeckém kraji se zaměřením na rozvoj bydlení, vybavenost a turistický ruch se zaměřením na cykloturistiku. Některé pojmy jsou dále zkoumány a rozpracovány ve výzkumné části práce.

V praktické části práce bude použit kvantitativní výzkumný přístup s využitím techniky dotazníkového šetření. Pro samotný výzkum budou stanoveny evaluační otázky, které jsou založené na hypotézách uvedených v kapitole č. 5.1 Metodika výzkumného šetření a které

korespondují s cílem této práce. Dotazníkové šetření se uskuteční v obci Běleč nad Orlicí. Pomocí dotazníku bude zjištěna spokojenost obyvatel a jejich názor na budoucí směr rozvoje dané obce se zaměřením na tři hlavní aspekty: rozvoj vybavenosti, bydlení a rozvoj cykloturistiky. Konkrétní výsledky tohoto výzkumu mohou sloužit jako podklad starostovi obce při rozhodování o budoucím rozvoji obce.

3 Závěry práce

Tato diplomová práce přibližuje život ve venkovské obci Běleč nad Orlicí od historie vývoje obce, přes složení obyvatel, vybavenost obce až po budoucí možnosti rozvoje této obce.

Na základě sociologického průzkumu, který byl v této případové studii proveden, bylo zjištěno, že občané jsou s bydlením v této obci spokojeni. Částečná nespokojenost je však v oblasti vybavenosti obce. Tento fakt byl potvrzen i tím, že většina obyvatel by uvítala do budoucna právě rozvoj vybavenosti obce. Nejvíce by občané podle výsledků průzkumu do obce uvítali obchod se základními potravinami, lepší autobusové spojení s blízkým městem Hradec Králové a pro děti například nové dětské hřiště. Občané v obci vnímají i jiné problémy, které by bylo potřeba zlepšit, jako např.: špatné pokrytí telefonním signálem, nebo volné pobíhání zvířat po obci. Menší podporu má mezi obyvateli obce rozvoj turistického ruchu se zaměřením na cykloturistiku, nicméně dle průzkumu v obci žije mnoho obyvatel, kteří žijí aktivním způsobem života a kolo, jako dopravní prostředek, využívají často. Poslední možnost rozvoje, kterou mohli občané zvolit, byl rozvoj bydlení. O tento druh rozvoje občané v obci nejevili skoro žádný zájem. Zájem o tento druh rozvoje, kterým by se obec mohla v budoucnu více ubírat, byl především u obyvatel do 26 let.

Na základě analýzy výsledků tohoto sociologického výzkumu byly také nastíněny konkrétní možnosti řešení problémů, které respondenti uvedli a které mohou sloužit jako podklad starostovi obce při rozhodování o budoucím rozvoji obce.

4 Seznam použitých zdrojů

Bibliografie

HASPROVÁ, Olga, Helena JÁČOVÁ a Jaroslava SYROVÁTKOVÁ. *Ekonomické činnosti obcí jako faktor regionálních rozdílů: studie 5*. Vyd. 1. V Liberci: Technická univerzita, 2009, 153 s. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7372-555-6.

KLUFOVÁ, Renata. *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9788074787348.

MAJEROVÁ, Věra. *Sociologie venkova a zemědělství*. 4. vyd. přeprac. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2003, 246 s. obr. příl. ISBN 80-213-0651-3.

MAŘÍKOVÁ H., Linhart, J. Petrušek, M a kol. *Velký sociologický slovník*. 2, P-Ž. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5

SLEPIČKA, Alois. *Přeměny venkova: (venkov našeho věku)*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1989, 387 s. ISBN 80-205-0019-7.

SLEPIČKA, Alois. *Venkov a/nebo město: lidé, sídla, krajina*. Nakladatelství Svoboda, 1981.

Zákony

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Internetové dokumenty

Běleč nad Orlicí – oficiální internetové stránky [online][cit. 2016-06-06]. Dostupný z www: <<http://belec.trebechovicko.cz/z-historie-obce/d-3069/p1=6651>>.

Bytová výstavba v Královéhradeckém kraji a jeho okresech v roce 2015 [online] [cit. 2016-09-13], dostupné z www: <<https://www.czso.cz/csu/xh/bytova-vystavba-v-kralovehradeckem-kraji-a-jeho-okresech-v-roce-2015>>.

Evropské strukturální a investiční fondy [online] [cit. 2016-09-13], dostupné z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>>.

PERLÍN, R.. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. *Geografie*, 115, č. 2, s. 161–187 dostupné z www: <<http://geography.cz/sbornik/clanky-z-casopisu-geografie-20102-166/>>.

Strategický plán LEADER [pdf dokument][cit. 2016-06-06]. Dostupný z www: <http://www.nadorlici.cz/files/fiche_spl/_dalsi_3strategie_mas_soubory_splno.pdf>.

Územní plán Běleč nad Orlicí [pdf dokument][cit. 2016-06-06]. Dostupný z www: <http://belec.trebechovicko.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=193&id_dokument=22974>.